Motie: Voorwaarden voor tijdelijke leningen aan nucleaire startups

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 6 november 2026

Constaterende dat:

- paragraaf 2.1.3 – Innovatieve kernenergietechnologieën (SMR's en AMR's) voorziet in de inzet van € 22,5 miljoen uit de ZEH-dividenden voor nucleaire startups;
- nucleaire startups in de categorie "zeer hoog risico" vallen voor alle risicocategorieën (technologische, regulatoire, financiële, commerciële en uitvoeringsrisico's);
- dat artikel 3.10, vierde lid, van de Financiële verordening provincie Zeeland 2025 voorschrijft dat bij leningen aan derden een marktconforme rentevergoeding in rekening wordt gebracht en geen sprake mag zijn van ontoelaatbare staatssteun;

Van mening zijnde dat:

- voorwaarden nodig zijn om provinciale risico's te beperken;
- de provincie alleen tijdelijk geldverstrekker mag zijn, geen aandeelhouder of bestuurder, om te voorkomen dat de provincie opnieuw in een eigendoms- of bestuursconstructie terechtkomt die vergelijkbaar is met ZEH;
- onzekere aflossingen en rente geen gegarandeerde dekking voor uitgaven zijn;
- ontvangen, vrij beschikbare middelen opnieuw moeten kunnen worden afgewogen voor maatschappelijke doelen, zoals zoetwatermaatregelen;

Dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- De € 22,5 miljoen alleen tijdelijk uit te lenen voor onderzoek en innovatie door nucleaire startups. Bindende afspraken te maken over aflossing, einddatum, zekerheden en voorwaarden voor vervroegde terugbetaling. Een rente vast te leggen die past bij de markt, de looptijd en de risico's van de lening. Geen aandelen, opties of andere eigendomsrechten te verkrijgen, ook niet door omzetting van de lening, en geen bestuursrol te vervullen.
- Vóór het aangaan van verplichtingen Provinciale Staten regels te laten goedkeuren voor projecteisen, onafhankelijke haalbaarheids- en terugbetaaltoetsing, renteonderbouwing en

risicobeperking. Ook wijzigingen van deze regels vóór nieuwe leningen en verlengingen die buiten deze regels vallen vooraf door Provinciale Staten te laten goedkeuren.
- Betalingen afhankelijk te maken van het behalen van vooraf afgesproken resultaten. Uitsluitend rechten te bedingen die de provincie als geldverstrekker beschermen.
- Vóór elke lening en vervolgbetaling de gevolgen van de landelijke locatiekeuze voor haalbaarheid en terugbetaling te toetsen: heeft het project nieuwe Zeeuwse kerncentrales nodig of is er ook zonder die centrales waarde voor Zeeland? Voorwaarden en betaalstappen hierop aan te passen.
- Duidelijke uitstapvoorwaarden vast te leggen. Bij nieuwe private financiers te toetsen of volledige vervroegde terugbetaling mogelijk is. Zodra het project zelfstandig verder kan met voldoende privaat geld, vervroegde terugbetaling of vervanging van de provinciale lening door een private lening te eisen. Daarbij af te spreken wanneer de lening en rente worden terugbetaald en daarna de provinciale financiering te beëindigen.
- Terugbetalingen en rente terug te brengen naar de provinciale middelen en niet automatisch opnieuw te investeren in kernenergie of een fonds dat geld opnieuw uitleent. Provinciale Staten via de begroting te laten kiezen voor maatschappelijke doelen.

En gaan over tot de orde van de dag.

Ay Ling van der Spek-Thung en Gerwi Temmink van de fractie van PvdA-GroenLinks